

Selbu, 26.februar 2015

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Pb. 812, Dep
0032 OSLO

Innspill til rapport om «Forenkling av utmarksforvaltningen»

Vi er: Bjørn Johan Stokke og Peder P Evjen, private grunneiere, bruksberettigede i Roltdal Statsallmenning, samt styremedlemmer i Roltdal Allmenningsstyre. Begge hjemmehørende i Selbu kommune.

Vår saks historie: Roltdal Statsallmenning har et areal på 240.000 da, og huser pr i dag 109 små og store bruk med bruksretter. Allmenningen ligger i sin helhet innenfor Selbu kommune, og grenser til både Stjørdal, Meråker og Tydal. Allmenningens areal utgjør ca halvparten av Skarvan-Roltdalen Nasjonalpark. Rettighetshavere er lokalisert til Øverbygda i Selbu. En opprinnelig bygdaallmenning, der de gamle kvernsteinsbrudda vitner om Selbus første og hittil største industri. Roltdalen er også en seterdal med mange godt bevarte setre og seterhus. Det beites i dag aktivt med storfe og sau. Området inngår også i Essand Reinbeitedistrikt.

Erstatning for tvangsinnløst hogst- og virkesrett i forb. med vernet er i sin helhet tilkjent rettighetshaverne. Fondet administreres av Roltdal Allmenningsstyre i samråd med Statskog SF. Arealet av privat vernet grunn i Selbu er ca 7000 da, i Stjørdal ca 2000 da, og størstedelen av fredet privat eiendom befinner seg i Meråker og Tydal.

Ved vår gjennomgang av rapporten har vi valgt å konsentrere oss om de punkt som omhandler lokal forvaltning av verneområder. Spesielt fokus har vi hatt på de punkt innenfor kap. 6 som omhandler privatrettslige bruksrettigheter, og de moment som kan sikre private grunneiere innenfor verneområda økt innflytelse.

En samlet vurdering av vår erfaring med lokal forvaltning av verneområda gir oss følgende konklusjon:

Som grunneiere i verneområdet (inkl. buffersone) og bruksberettigede i Roltdalen Statsallmenning, ser vi med forventning fram til en enklere forvaltningsmodell. Den endring vi ble forespeilet ved vedtaket om lokal forvaltning er ikke blitt innfridd på noen som helst måte. Vi opplever at det er lengre avstand mellom oss og bestemmende myndighet med dagens ordning, enn det var da Fjellstyret og Statskog utgjorde den tids to forvaltningsnivå. Fjellogen dannet den gang rammebetingelsene for all aktivitet i allmenningen, og det var kort vei fra rettighetshaver/bruker til besluttende myndighet.

Dagens forvaltningsmodell med flere ulike forvaltningsnivå har ikke bare skjøvet oss lenger vekk fra forvaltende myndighet. Forvaltningsmodellen har regelrett fratatt oss vår grunnleggende og demokratiske rett til å kunne influere på forvaltningen. Dette til tross for

at Stortinget har vedtatt lokal forvaltning av verneområda, og at kommunens ordfører sitter i styret. Miljøvernminister Solhjell avfeide alle våre henvendelser med ønske og bønn om deltakelse i nasjonalparkstyret. Kort sagt: vi er ikke tilgodesett med plass i nasjonalparkstyret, kun gitt en slags status som observatør i et rådgivende utvalg uten beslutningsmyndighet. Og med vårt ønske om deltakelse snakker vi hele tida om rett til å påvirke forvaltningen innenfor lovverket. Med hånd på hjertet:- vi mener oss kompetente til både å kunne lese, forstå og respektere Verneforskriften og Naturmangfoldsloven. Vi og våre forfedre har i mange hundre år forvaltet og tatt vare på det området som utgjør kjernen i Skarvan-Roltdalen Nasjonalpark. En Tingrettsdom fra 1720 stadfester våre rettigheter ved at vi «-beviseligt haved brugt allminningen til alders tid». Da oppleves det både sårt og nedverdiggende å bli henvist til tilskuerplass i dagens forvaltningsmodell. Vi er en del av Roltdalen og Roltdalen er en del av oss. Området er faktisk så godt tatt vare på at Kongen i Statsråd i 2004 valgte å gi det verneverdig status.

Gjennomgang av rapporten gir oss følgende konklusjon:

Det er gjennomgående sterkt fokus på kommunenes rolle i dagens forvaltning, og enda sterkere fokus på kommunenes rolle ved en forenklet modell slik det framgår i rapport «Forenkling av utmarksforvaltningen». Vår oppfatning av kommunen som aktør i framtidig utmarksforvaltning er først og fremst knyttet til dens funksjon som koordinator i forhold til arealplan, samt administrator, veileder og tilrettelegger. Rettighetshavere og grunneiere har bevist sin kompetanse gjennom årtider, og den daglige drifta av verneområda vil meget godt kunne bli ivaretatt av de samme aktører som var tilstede før vernet ble vedtatt. Da fungerte både samarbeid og dugnadsånd i beste velgående. For oss som tilhører Roltdalen kan kort nevnes: Samarbeid med Trondheim Turistforening om bygging av turisthytte og bru, vedlikehold av turstier og gamle ferdselsveier, bygging av gjeterbuer som kan benyttes av allmenheten, seterstevner, vilttaksering i samarbeid med Jeger og Fiskerforeninga, kalking av fiskevatn i samarbeid med Fjellstyre osv. osv. Lista kan gjøres lenger.

Det har liten betydning hvor lang avstand det er eller hvor mange nivå det er opp til besluttende myndighet, så lenge de det angår er avskåret fra å kunne påvirke forvaltningsprosessen. Kun gjennom demokratisk deltagelse kan vi sikre at våre etterkommere forvalter videre de naturverdier som tidligere generasjoner behandlet med respekt..

Med vennlig hilsen

Peder P Evjen, Evjare

Tel 415 04604

Bjørn Johan Stokke, Lilleevjen Nedre

Tel 99527003